

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

ALYTAUS KOLEGIJOS
KINEZITERAPIJOS
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: doc. dr. Milda Žukauskienė

Grupės nariai: doc. dr. Inesa Rimdeikienė

Benas Balandis (studentų atstovas)

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Kineziterapija
Studijų krypčių grupė	Sveikatos mokslai (G)
Studijų kryptis	Reabilitacija (G06)
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Sveikatos mokslų profesinis bakalauras, kineziterapeutas

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	5
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	5
2.2. Programos sandara.....	8
2.3. Personalas	12
2.4. Materialieji ištekliai	13
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	15
2.6. Programos vadyba	16
III. REKOMENDACIJOS	18
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	19

I. ĮŽANGA

Alytaus kolegijos (toliau – Kolegija) ketinamos vykdyti studijų programos *Kineziterapija* (toliau – Programa) išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos analizę bei pateikti rekomendacijas jos tobulinimui. Vertinant Programą buvo remiamasi Kolegijos pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu (toliau – Programos aprašas) ir 2017 m. gegužės 23 d. vykusio ekspertų vizito į Kolegiją rezultatais.

Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo Programos aprašo ir jo priedų nagrinėjimo. Programą vertinant vadovautasi kolegines studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais.

2017 m. gegužės 23 d. vykusio ekspertų vizito į Kolegiją metu ekspertai susitiko su Kolegijos administracija, Programos aprašo rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais dalininkais, susipažino su Kolegijos bei soc. partnerių materialine baze. Vizito pabaigoje administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

Iniciatyva imtis naujos veiklos, įgyvendinti naujus sumanymus, priimti iššūkius, o aukštųjų mokyklų atveju – ieškoti naujų galimybių realizuoti naujas studijų programas, visada yra pagirtina. Pagrindinis klausimas – koks šio siekio ir iniciatyvos tikslas? Ekspertų komanda stengėsi išsiaiškinti ir įvertinti tiek Programos apraše, tiek susitikimų metu pateiktus argumentus.

Visų pirma, akcentuotina, kad Programos apraše nurodomas kineziterapeutų poreikis Lietuvoje yra nepagrįstas, nes nusakant poreikį, remiamasi pasenusiu šaltiniu¹, todėl ekspertų turimi ir Programos rengėjų pateikiami skaičiai dėl kineziterapeutų poreikio skiriasi. (žr. 2.1 Programos tikslai ir studijų rezultatai).

Antra, Programos apraše teigiama, kad „šiuo metu Lietuvos universitetuose ir kolegijose rengiami kineziterapeutai tik pagal siauras tradicines tikslines specializacijas dažnai netenkina pacientų poreikių, nes studijų programos, pagal kurias studijuojama, yra pasenusios, neatitinkančios staigių sveikatos priežiūros pokyčių, pasaulinės patirties, o tuo labiau – darbdavių poreikių“ (Programos aprašas, 3 p.). Deja, Programos apraše nepavyko rasti argumentų (teiginių), įrodančių vertinamos Programos pranašumą. Maža to, pateikiamame teisės akto, kuriais vadovaujantis rengtas Programos aprašas, sąrašė nėra nei vieno Europos ir Pasaulio patirtį (kaip deklaruojama) atspindinčių dokumentų, tarkim, Pasaulinės kineziterapijos organizacijos (WCPT – World Confederation for Physical Therapy), Europos aukštųjų kineziterapijos mokyklų tinklo (ENPHE – European Network of Physiotherapy in Higher Education) ir kitų dokumentų. Taip pat Programos apraše minima Europos Parlamento direktyva

---

¹ Cituojama M. Žukauskienės daktaro disertacija, 2011 m.

2005/36/EB, o nurodomas angliškas programos pavadinimas „Physical Therapist“, kas neatitinka minimo dokumento turinio (o taip pat ir Europos profesinės kortelės, Lietuvos profesijų klasifikatoriaus ir t.t.), nes ši Europos mastu reguliuojama profesija yra įvardijama kaip „Physiotherapist“. Tokia Programo apraše išreikšta minčių priešprieša verčia abejoti, kad tais dokumentais buvo domėtasi rengiant Programą.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Programos apraše nurodomas kineziterapeutų poreikis Lietuvoje yra netikslus ir nepagrįstas. Per pastaruosius 6-8 metus situacija Lietuvoje ženkliai pasikeitė – prasidėjo kineziterapeutų rengimo šuolis, nuo 2011 iki 2016 metų Lietuvos aukštosiose mokyklose buvo parengti **2036** kineziterapijos specialistai. Šiuo metu Lietuvoje vykdomos 5 universitetinės ir 6 kolegines pirmosios studijų pakopos Kineziterapijos studijų programos, 3 iš jų Kaune, o Kaunas yra tik ~ 70 km. atstumu nuo Alytaus, o Vilniuje vykdomos dar dvi programos, Vilnius yra ~ 110 km. nuo Alytaus. Lietuvos kineziterapeutų draugija kreipėsi į Lietuvos statistikos departamentą siekdama išsiaiškinti, kiek Lietuvoje yra dirbančių kineziterapeutų, ir kiek jų yra registruota Darbo biržoje Gautame atsakyme pažymima, kad Lietuvoje 2015 metais dirbo **1200** kineziterapeutų, o 2017 m. gegužės 1 d. duomenimis, Lietuvoje yra registruoti 77 darbo ieškantys kineziterapeutai, laisvų darbo vietų – 7. Alytaus darbo biržoje registruoti 3 kineziterapeutai, o laivų darbo vietų kineziterapeutams nėra.

Informacija apie Lietuvos darbo biržoje registruotus, kineziterapeuto profesiją turinčius, asmenis, pagal baigimo metus ir ugdymo tipą².

Specialybė	Baigimo metai											
	2011m		2012m		2013m		2014m.		2015m		2016m	
	Universitetas	Kolegija	Universitetas	Kolegija	Universitetas	Kolegija	Universitetas	Kolegija	Universitetas	Kolegija	Universitetas	Kolegija
Kineziterapeutas	33	77	49	137	78	134	53	132	92	127	94	109
Viso:	110		186		212		185		219		203	

Vizito metu Programos rengėjai stengėsi įrodyti ir pagrįsti regioninį poreikį, tačiau susitikimo su socialiniais partneriais metu ekspertams paklausus, kiek konkrečiai kineziterapeutų

² Lietuvos darbo biržos prie SADM duomenys.

šiuo metu galima būtų įdarbinti jų atstovaujamosiose įstaigose – atsakymas buvo „vieną kineziterapeutą, 0,5 etato krūviu“.

Programos apraše Programos rengėjai neatskleidė Programos išskirtinumo, neišryškino jos ypatumų ir privalumų; Programa nebuvo palyginta su jokia kita Lietuvoje ar kitose Europos šalyse jau vykdoma **Kineziterapijos** studijų programa.

Programos tikslas – „rengti aukštos kvalifikacijos specialistus – kineziterapeutus, gebančius teikti šiuolaikiniais moksliniais tyrimais grįstas kineziterapijos paslaugas, apimančias paciento klinikinės būklės ištyrimą ir vertinimą, kineziterapijos poreikio ir kineziterapinės diagnozės nustatymą, procedūrų planavimą, vykdymą ir efektyvumo vertinimą, sveikos gyvensenos propagavimą ir mokymą, suvokiančiais mokymosi visą gyvenimą svarbą, dirbant savarankiškai ir reabilitacijos specialistų komandoje“ yra pakankamai aiškus ir ambicingas. Deja, tiek studijuojant pateiktus dokumentus, tiek vizito į aukštąją mokyklą metu, pasitvirtino faktas, kad tiek Programos rengėjai, tiek dėstytojai, tiek galiausiai administracija (Kolegijos direktorė vadovavo Programos aprašo rengimo grupei) iki galo neatliko „namų darbų“ ir neišsiaiškino, kas yra kineziterapeutas, ką jis veikia, ir koks jis turi būti baigęs studijas. Nei vieno susitikimo metu nepavyko išsiaiškinti, kas buvo atsakingas už Programos studijų rezultatų formulavimą, ir kodėl jie būtent tokie. Iš to, kaip suformuluoti Programos studijų rezultatai, manytina, kad Programos rengėjams trūksta studijų rezultatų formulavimo žinių ir įgūdžių, nes studijų rezultatai turi būti suformuluoti taip, kad studijavimo pasiekimus studentai galėtų pademonstruoti, o dėstytojai – stebėti ir įvertinti. Studijų rezultatai dažniausiai formuluojami naudojant neinterpretuojamus aktyviuosius veiksmazodžius³. Šios programos atveju – kai kurie studijų rezultatai (**žino nacionalinės ir tarptautinės sveikatos politikos nuostatas; žino profesinės veiklos ir atsakomybės ribas, taiko sveikatos teisės ir administravimo aktų bei profesinės etikos nuostatas kineziterapijos praktikoje, konsultuoja profesinės kompetencijos ribose; išmano ir taiko gamtos, biomedicinos, socialinių, humanitarinių mokslų žinias, sistemiškai vertindamas asmens augimo ir vystymosi, amžiaus ir lyties kineziterapijos poveikio žmogaus organizmui bei fizinį veiksmų ir ergonomikos ypatumus**, Programos aprašas, 5 psl.) yra neįvertinami ir turėtų būti tikslinami, nes neaišku, kokias žinias ir gebėjimus studentas turės pademonstruoti norėdamas įrodyti, kad „žino ir išmano“.

Programos studijų rezultatas, apibūdinantis gebėjimus atlikti tyrimus „*Geba vertinti asmens būklę, jo suvokimą ir bendravimą, kompetencinių, ortopedinių, techninės pagalbos priemonių poreikį*“ yra neaiškus ir nelogiškas, nes neaišku, kokią asmens būklę ir kokių kompetencinių priemonių poreikį vertins. Specialiuosius gebėjimus apibūdinančių studijų

---

³ Savickienė Izabela, Pukelis Kęstutis, Danilevičius Eugenijus, Dvarionas Džiugas, Šidlauskas Kęstutis, Spaičienė Jurgita, Stalniulienė Sonata, Vyšniauskytė-Rimkienė Jorūnė. *Studijų rezultatų formulavimas ir studijavimo pasiekimų įvertinimas studijų modulio ir dalyko lygmenyje*. Kaunas, VDU, 2010

rezultatų sąrašė pasigendama labiau su kineziterapeuto tiesiogine veikla susijusių kompetencijų, kaip tarkim, planuoti ir atlikti kineziterapinį tyrimą ir vertinimą; savarankiškai ir saugiai atlikti kineziterapijos procedūras ar pan. Studijų programos rezultatai turėtų būti inovatyvesni, platesni, apimantys kineziterapeuto veiklą, jos pokyčius, europines kineziterapeutų veiklos tendencijas (juo labiau, kad Programos novatoriškumas yra deklaruojamas). Tuo tarpu kai kurie Programos apraše pateikiami studijų rezultatai yra suformuluoti netinkamai. Tarkim, „*geba taikyti gydymą padėti ir fizinius veiksmus ir atlikti gydomuosius pratimus, masažą, kompresinę ir hidroterapiją, naudojant gravitacinius, kompresinius prietaisus*“ – kineziterapeutas privalo gebėti taikyti žymiai daugiau, tarkim fizikinius veiksmus – elektroterapiją, šilumos, šalčio terapiją. Jei jau vardiname konkrečius metodus, tai reikėtų išvardinti visus, bet tai būtų nelogiška, nes visus išvardinti sunkiai įmanoma. Taip pat studijų programos rezultatai neatspindi kineziterapeutų veiklos, kai kurie jų net labiau nukreipti į ergoterapeuto nei į kineziterapeuto veiklos sritis (*geba vertinti asmens būklę, jo suvokimą ir bendravimą <...> jo motyvaciją, savarankiškumą*). Kai kurie studijų rezultatai susmulkinti praktiškai iki dalyko rezultato, tarkim, „*geba parinkti ir taikyti judėjimo techninės pagalbos ir ortopedijos technines priemones*“. Galima teigti, kad kai kurie teiginiai yra tiesiog neapgalvoti, nesusieti su kineziterapeutų rengimo aktualijomis ir problematika.

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai studijų rūšį, pakopą ir kvalifikacijų lygį atitinka iš dalies. Tačiau, kaip jau buvo minėta, numatomi Programos studijų rezultatai nesusieti su kertinėmis kineziterapeuto veikos sritimis – ištyrimu, vertinimu, procedūros plano sudarymu ir savarankišku jos atlikimu, rezultatų vertinimu, koregavimu ir t.t., o tai reškia, kad Programos studijų rezultatai, Programos turinys ir suteikiama kvalifikacija nedera tarpusavyje.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės:

Silpnybės:

- ✘ Nepakankamai pagrįstas Programos poreikis – remiamasis senais duomenimis, neatlikta Programos palyginamoji analizė su kitomis Lietuvoje ar kitose Europos šalyse jau vykdomomis Kineziterapijos studijų programomis, nesiremiama Europos ir Pasaulio patirtį atspindinčiais kineziterapeutų rengimui aktualiais dokumentais.
- ✘ Programos numatomi studijų rezultatai neatspindi kertinių kineziterapeuto veiklos sričių, Programos studijų rezultatai, Programos turinys ir suteikiama kvalifikacija nedera tarpusavyje.

2.2. Programos sandara

Programos sandara, jos apimtis ir trukmė atitinka teisės aktų reikalavimus. Tačiau kyla rimtų abejonų dėl dalykų išdėstymo, jų apimties ir turinio logiškumo. Kai kurių studijų plane pateikiamų dalykų apimtis yra netinkama – vienu per daug išpūsta, kitų – nepakankama, todėl ir numatomi studijų programos rezultatai netenkina kineziterapeutui keliamų reikalavimų. Ekspertų nuomone, studijų planas sudėliotas neatlikus profesinio lauko tyrimų, neatsižvelgus į reikalavimus kineziterapeuta profesinei veiklai, o tiesiog pagal esamus žmogiškuosius resursus. Nors tiek Programos apraše, tiek susitikimų su administracija bei Programos rengėjais metu buvo deklaruojama, kad vienas pagrindinių dokumentų, kuriais vadovautasi rengiant Programą yra 2016 metais patvirtinta kineziterapeuta norma (LR SAM įsakymas „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 124:2016 „Kineziterapeutas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo, 2016-02-05 Nr. V-184), Programoje nepavyko aptikti temų, skirtų elektroterapijos metodų (elektrinės raumenų stimuliacijos (EMS); transkutaninės nervų elektrostimuliacijos (TENS); funkcinės elektrostimuliacijos (FES)) studijoms (viena tema „Fizinės medicinos ir reabilitacijos“ dalyke „Fizioterapinio kabineto įrengimas ir jo darbo organizavimas. Šiuolaikinės fizioterapijos vieta medicinos praktikoje. Elektroterapija“, kuriai skiros 4 kontaktinės valandos) ir jų praktiniam taikymui. Neaptikta temų, nagrinėjančių kitų kineziterapeutui privalomų fizikinių veiksnių (šalčio (šalčio paketai; šaldantis aerozolis); šilumos (sausą šilumą; šiltos pakuotės; parafino vonelės); šviesos (infraraudonieji spinduliai; ultravioletiniai spinduliai; matoma šviesa; poliarizuota šviesa); garso (ultragarsas); magneto terapijos) taikymą ir su tuo susijusių įgūdžių įgijimą. Kai kurių studijų dalykų tikslų formuluotės netenkina pagrindinių reikalavimų, nes neatsako į klausimą, koks yra šio studijų dalyko studijų tikslas, ir ko šiuo studijų dalyku siekiama. Studijų programos apraše deklaruojama, kad „*kylant žmonių pragyvenimo lygiui, ilgėjant gyvenimo trukmei, senėjant visuomenei bei vystantis naujoms technologijoms ir įrangai, svarbu parengti kokybišką specialistą, gebantį įsitvirtinti darbo rinkoje esant naujai darbo aplinkai*“ (p. 4). Deja, šio Programos išskirtinumo nepavyko išvelgti – nėra dalykų, susijusių su bendruomenės, senyvo ir pagyvenusio amžiaus žmonių, žmonių, sergančių lėtinėmis ligomis, prevencine kineziterapija.

Dalyko „**Informacinės technologijos**“ apimtis – 6 kr., tą patį semestrą studijuoti planuojamas ir „**Matematinės statistikos pagrindų**“ dalykas (3 kr.). Jiems kartu sudėjus skiriami 9 kr., kai tuo tarpu „**Anatomijai ir fiziologijai**“ kartu yra skiriami tik 6 kr. Šio dalyko temų išdėstymas ir apimtis taip pat abejotini – 2 tema: „**Judėjimo organai**: griaučių ir raumenų sistemos sandara, klasifikacija, kaulų jungtys, raumenys ir jų priedai“; šios temos studijoms iš viso skiriamos 6 kontaktinės valandos, o, tarkim, 4 temos: „**Šlapimo ir lytinių organų sistemos**. Sudėtinės dalys, sandaros ypatumai ir funkcijos“ – 8 valandos. Ekspertų nuomone,

kineziterapeutui svarbiau išmanyti griaučių raumenų o ne šlapimo ir lytinių organų sistemas. Be to, nelogiškas šio dalyko temų išdėstymas, pasigendama fiziologijos dalyko studijoms skirtų temų. Dalyke „**Sveikatos psichologija ir sociologija**“ numatyta tema „*Slaugytojos ir paciento sąveika. Slaugytojo etika. Sveikatos stiprinimas ir prevencija*“ nesuprantama kaip susijusi su kineziterapeuto vaidmeniu.

Dalykas „**Bendroji kineziterapija**“, yra vienas iš specialybės dalykų, dėstomų antrame semestre. Dalyko tikslas „*studentai susipažins su kineziterapijos koncepcija, klinikiu kineziterapeuto mąstymu, objektyviais ir subjektyviais kineziterapiniais tyrimo metodais, svarbiausiais kineziterapijos metodais ir priemonėmis; įsisavins fizinį pratimų taikymo principus, išmoks organizuoti kineziterapijos procedūras*“ ženkliai per platus ir neįgyvendinamas 3 kr. apimties dalyko studijose. Dalyko rezultatas „*išmanyti paciento objektyvų ir subjektyvų ištyrimą, analizuoti antropometriją, antroposkopiją, paciento apžiūrą frontaliajoje ir sagitalioje plokštumoje*“ nepatikrinamas ir nepamatuojamas (išvardinamos ne visos plokštumos ir ne lietuvių kalba). Rezultatas „*atrinkti tyrimui reikalingus prietaisus ir įrangą, atlikti išsamius tyrimus*“ neturi jo siekiančios temos. Rezultatas „*įvertinti asmens fizinį pajėgumą, matuoti įvairių kūno dalių judesių amplitudes*“ – neaišku, kurios temos studijose mokoma matuoti judesių amplitudes, jei tam nėra skirta valandų (10 Tema: „Fizinės savybės ir jų lavinimas. Fizinį pratimų poveikis organizmui. Fizinio darbingumo nustatymas PWC170 ir V02 max mėginiais. Antroposkopinio fizinio išsivystymo įvertinimas. Raumenų jėgos tyrimas. Goniometrija“ – kontaktinių valandų nėra, 2 val. savarankiško d., 1 val. konsultacijoms). 14 tema: „Paciento ištyrimas: objektyvus, subjektyvus“ dubliuoja kito dalyko „**Kineziterapijos metodikos ir įranga**“ temas. 19 tema: „Funkciniai mėginiai CNS jutimų ir **odos analizatorių** funkcinėi būklei įvertinti <...>“ – ekspertų grupei neteko girdėti termino „*odos analizatoriai*“, net jei kalbama apie prietaisus, skirtus vertinti odos būklę, tai tuo labiau - prietaisų funkcinės būklės įvertinti neįmanoma. Apskritai, šio dalyko temos yra kažkoks kratynys – šokinėjama nuo pradinių pratimų padėčių, prie širdies automatijos, laidumo ir dirglumo funkcijų įvertinimo, tada prie fizinio pajėgumo vertinimo ir judesių su pasipriešinimu; nuo objektyvaus ir subjektyvaus ištyrimo (2 valandos), prie relaksacijos ir meditacijos. Toks pasirinkimas yra neargumentuotas ir nepaaiškinamas. Dalyko „**Kineziterapijos metodikos ir įranga**“ tikslas: „*susipažins su kineziterapijos koncepcija, kineziterapeuto kompetencijomis, kineziterapiniais tyrimo instrumentais. Suvoks kineziterapijos procedūros pagrindinius aspektus, išanalizuos fizinio aktyvumo poveikį žmogaus sveikatai. Susipažins su skirtingomis kineziterapijos metodikomis, priemonėmis, formomis bei jų pritaikymu priklausomai nuo asmens fizinių ir funkcinų sutrikimų bei profilaktikos tikslais*“ iš dalies dubliuoja prieš tai aptartos „Bendrosios kineziterapijos“ dalyko tikslus. Nėra aiškios dalyko koncepcijos ir matymo, kokių kompetencijų įgijimui dalykas

yra skirtas. Kaip jau buvo minėta, dalyko „Kineziterapijos metodikos ir įranga“ temos dubliuoja „Bendrosios kineziterapijos“ dalyko temas, čia irgi šokinėjama nuo ištyrimo, prie pratimų atlikimo, o galų gale – prie specifinių metodikų (18 tema: „Proprioreceptinio raumenų aktyvavimo sistemos pagrindai. PNF, PIR, Bobath“ – 3 val. kontaktinio darbo. Vertinimo kriterijai: „*supranta <...> atlieka įvairius fizinės ir funkcinės būklės tyrimo metodus, <...>, savarankiškai parengia individualų ištyrimo planą ir kineziterapijos programą, numato tikslus ir uždavinius, atlieka gydomąją procedūrą, įvertina programos efektyvumą*“ nepagrįsti studijuojamomis temomis. Abejotinas dalyko „**Vaikų ligos ir kineziterapija**“ tikslas: *Įgis žinių apie vaikų ligas, supras sergančio vaiko pagrindinius gyvybinių funkcijų sutrikimų požymius, slaugos veiksmus* – kineziterapeutui slaugos veiksmai nėra svarbūs, o apie kineziterapijos procedūras nėra užsimenama. Studijuojamos temos tik apie vaikų vidaus ligas, o neurologinės ligos, psichomotorinė, motorinė raida neaptariama.

Beje, nėra vieningos studijų krypties (konkrečiai kineziterapijos) dalykų pavadinimų formulavimo koncepcijos – vartojamos trys skirtingos formuluotės: „Nervų ligos ir kineziterapija“; „Traumatologija ir ortopedija kineziterapijoje“; „Akušerinių ir ginekologinių ligų kineziterapija“.

Kaip būtinas pasirengimas dalyko „**Kineziologija**“ studijoms nurodomas „Biomechanikos“ dalykas, deja, jis dėstomas tik 5 semestru, todėl niekaip negali būti traktuojamas kaip privalomas pasirengimas, nes nei vienas studentas negalės studijuoti „Kineziologijos“ dalyko, kuris yra 3 semestru. Dalyko turinys ir temų išdėstymas abejotinas (biomechanikos, judėjimo funkcijų atkūrimo temos).

Ta pati pastaba siejama ir su reikalavimais dalyko „**Pažintinė praktika**“ studijoms. Reikalaujamos „Profesinės etikos“, „Kineziterapijos metodikų ir įrangos“ dalykų žinios nelogiškos – šitie dalykai bus vėliau nei praktika. 3 tema: „Kineziterapijos priemonės, formos, rūšys“ – dar neanalizuota teorinių paskaitų metu, bet jau įtraukta į praktiką.

Dalyko „**Biomechanika**“ rezultatas – „išmanyti biomechanikos mokslo pagrindus“ neįvertinamas ir nepamatuojamas. Dalyko vietą studijų plane reikėtų keisti, nes tai – kertinis dalykas, „abėcėlė“, be kurios visų kitų dalykų studijos praranda prasmę. Šį faktą tik patvirtina anksčiau minėta pastaba, bei, tarkim, „**Neuroreabilitacijos**“ dalykas, kuris studijuojamas 3 semestru ir taip pat turėtų būti siejamas su biomechanikos dalyko studijomis – juk negalima pirma analizuoti judesių valdymo teorijas, o po to mokytis judesių biomechanikos.

„**Funkcinio paciento ištyrimo ir diagnostikos**“ dalyko vietą studijų plane taip pat reikėtų keisti. Be to, neaišku kuriame studijų semestru šis dalykas bus dėstomas, nes ekspertams pateiktuose dokumentuose nurodyti skirtingi šio dalyko semestrai – studijų plane („AK_K_ketinamos vykdyti studijų programos aprašas“) nurodytas 3 semestras, o 1 priede

(priedas „P1_studijų dalykų ir praktikų aprašai“) – 5 semestras. Jei yra taip, kaip nurodyta aprašuose, tai praktiškai visos dalyko temos – *Klinikinio ištyrimo principai ir turinys; Paciento anamnezė; Stebėjimas; Ištyrimas: principai, gyvybiniai požymiai, funkcinis įvertinimas, specifiniai testai, palpacija; Eisenos įvertinimas; Laikysenos įvertinimas; Kineziterapinė diagnozė ir prognozė. Kineziterapijos planas; Kineziterapijos efektyvumo vertinimas* – planuojamos dėstyti ženkliai per vėlai, t.y. jau po visų specialybės dalykų.

„**Sveikatos priežiūros teisė ir administravimas**“ dalyke numatyta tema: *Dokumentų kineziterapijos veiklos licencijai gauti komplektavimas (3 tema)*, tačiau kineziterapeutų licencijavimas numatytas tik 2020 metais ir kol kas net Sveikatos apsaugos ministerija nėra numačiusi licencijavimo tvarkos ir kokie dokumentai tam bus reikalingi.

Dalyko „**Medicininė biochemija**“ beveik visų temų laboratoriniai darbai nesusiję su kineziterapeuta kompetencijomis arba joms nebūtini, pvz.: „*kokybinio šlapimo rūgšties kiekio nustatymo šlapime*“ (4 tema) ir t.t.

Jau buvo minėta, kad daugelio dalykų studijų rezultatai yra neįvertinami ir nepamatuojami (žinoti, suprasti, suvokti). Tai pastebima visuose anksčiau nepaminėtų dalykų „**Vadyba ir verslumas**“, „**Minkštųjų audinių ir sąnarių mobilizacijos**“, „**Fizinė medicina ir reabilitacija**“ ir kt. aprašuose.

Studijų programos apraše nurodoma, kad studijos baigiamos baigiamuoju darbu, o taikomųjų tyrimų metodologija (empiriniai tyrimo metodai, technika, procedūros; rašto darbų rengimo ir gynimo aspektai) nėra dėstoma.

Dar viena **svarbi pastaba** – nei vienos praktikos aprašyme **nenumatyti** traumatologinių, neurologinių, vaikų ligų atvejai. Tai netenkina nei Lietuvos, nei tuo labiau Europos kineziterapeutų rengimui keliamų reikalavimų. Praktikų aprašai (praktikų tikslai ir rezultatai) turėtų būti perrašyti, nes numatyti rezultatai, tarkim, „įvertinti savarankiškumo įgūdžius kasdieninėje veikloje“, „pritaikyti kineziterapijos aplinką“, „išskirti gyvybinių poreikių prioritetus, profesionaliai taikyti elementarią reanimaciją“, „spręsti problemas, išskylančias specialios reanimacijos metu“ ir pan. neleidžia įgyti kineziterapeutui būtinų profesinių įgūdžių.

Kolegijoms žinant, kad pasaulio kineziterapijos konfederacija (*WCPT – World Confederation for Physical Therapy*) remia 4 metų trukmės kineziterapeutų rengimui skirtas studijas, ir kad Lietuvoje kineziterapeutus rengia universitetai, kur studijos taip pat trunka 4 metus, ekspertų nuomone, nereikėtų skirti daug laiko bendrųjų dalykų studijoms. Koleginės studijos turėtų nuo pirmo kurso būti nukreiptos į praktinių kineziterapeutui reikalingų įgūdžių įgijimą. Todėl tokių **atskirų** dalykų, tokių kaip „Aplinkos ir žmonių sauga“, „Slaugos pagrindai“, „Pirmoji medicinos pagalba“, „Profesinė užsienio kalba“, „Informacinės technologijos“, „Matematinės statistikos pagrindai“ „Medicininė biochemija“ galima būtų

atsisakyti, jų turinį integruojant į profesinius dalykus ir tokiu būdu sutaupant kreditų žymiai svarbesnių įgūdžių įgijimui.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Silpnybės:

- ✘ Programa neinovatyvi ir kineziterapeutui būtinas kompetencijas leidžianti įgyti tik iš dalies.
- ✘ Netinkamas dalykų, dalykų temų išdėstymas ir jų studijų rezultatai.

2.3. Personalas

Programos vykdymui numatoma pasitelkti dėstytojus iš įvairių Alytaus kolegijos katedrų, taip pat Marijampolės kolegijos, Alytaus miesto ligoninės, Alytaus miesto visuomenės sveikatos biuro, Druskininkų ligoninės, Druskininkų Grand SPA Vilnius, Druskininkų ir Birštono sanatorių „Eglė“, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Lietuvos sporto universiteto.

Programos vykdymui numatomas personalas, kuriam deleguota dėstyti bendruosius koleginių studijų dalykus, atitinka teisės aktų reikalavimus. Tačiau analizuojant specialybės dalykus, situacija yra kitokia. 44 proc. personalo, kuriam planuojama pavesti dėstyti specialybės dalykus, neatitinka teisės aktų reikalavimų. (LR ŠMM įsakymas „Dėl reabilitacijos studijų krypties aprašo patvirtinimo“ 2015-07-23 Nr. V-798), kuris įpareigoja, kad „visus pirmosios studijų pakopos reabilitacijos studijų krypties šakos (kineziterapijos) dalykus dėstantys dėstytojai turi turėti tą studijų krypties šaką atitinkantį kvalifikacinį laipsnį ir (ar) kvalifikaciją ir ne mažiau kaip 3 metų praktinės veiklos patirtį (V Skyrius, 32.2 punktas). Studijų dalykai ir dėstytojų kvalifikacija pateikiama lentelėje.

Planuojamų dėstyti dalykų ir dėstytojų kvalifikacijos sąsajos

Eil. Nr.	Studijų dalykas	Dėstytojo kvalifikacinis laipsnis, kvalifikacija
1.	Klinikinė praktika	Slaugytoja
2.	Baigiamasis darbas	Slaugytoja
3.	Vidaus ligos ir kineziterapija	Gydytoja
4.	Akušerinių ir ginekologinių ligų kineziterapija	Akušerė
5.	Vaikų ligos ir kineziterapija	Kūno kultūros dėstytoja
6.	Masažas	Kūno kultūros dėstytoja
7.	Neuroreabilitacija	Kūno kultūros dėstytoja
8.	Pažintinė praktika	Kūno kultūros dėstytoja
9.	Baigiamasis darbas	Kūno kultūros dėstytoja
10.	Funkcinis paciento ištyrimas ir diagnostika	Slaugytoja
11.	Traumatologija ir ortopedija	Gydytojas

	kineziterapijoje	
12.	Minkštųjų audinių ir sąnarių mobilizacija	Kūno kultūros mokytoja, sporto fiziologė.

Analizuojant Programos aprašo 2 priedą, (dėstytojų gyvenimo aprašymai), informacija dalyse – praktinio ir pedagoginio darbo patirtis; mokslo taikomoji veikla; publikacijos; projektinė veikla; svarbiausios stažuotės ir kursai yra išblaškyti, pateikiama be sistemos, chaotiškai.

Dėstytojai, planuojantys dėstyti „Vidaus ligų kineziterapijos“, „Sveikatos psichologijos ir sociologijos“, „Pirmosios medicinos pagalbos“, „Vaikų ligų ir kineziterapijos“, „Akušerinių ir ginekologinių ligų kineziterapijos“, „Masažo“, „Neuroreabilitacijos“, „Pažintinės praktikos“, „Funkcinio paciento ištyrimo ir diagnostikos“, „Traumatologijos ir ortopedijos kineziterapijoje“, „Sveikatos mokymo“, „Sveikatos priežiūros teisės ir administravimo“, „Minkštųjų audinių mobilizacijos“, „Biomechanikos“, „Kineziologijos“, „Bendrosios kineziterapijos“ dalykus, yra silpnai susiję arba visiškai nesusiję su dėstomu dalyku, nėra paskelbę jokių su reabilitacijos problematika susijusių publikacijų, arba jų nepateikė savo gyvenimo aprašymuose. Todėl darytina išvada, kad nėra tenkinamas LR ŠMM 2015-07-23 įsakymo „Dėl reabilitacijos studijų krypties aprašo patvirtinimo“ Nr. V-798 32.1. punktas: „Pirmoje studijų pakopoje visų studijų krypties dalykų dėstytojų mokslinė veiklos kryptis turi būti siejama su reabilitacijos problematika“.

Apibendrinant galime daryti išvadą, kad numatomų dėstytojų kvalifikacija nėra tinkama numatomiems studijų rezultatams pasiekti (patys studijų rezultatai, kaip jau minėta „Programos tiksliai ir numatomi studijų rezultatai“ ir „Programos sandara“ dalyse, taip pat nėra tinkami).

Aukštoji mokykla sudaro sąlygas dėstytojų profesiniam tobulėjimui, tačiau pagal pateiktus dokumentus matyti, kad ne visi dėstytojai naudojami tokia galimybe.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Silpnybės:

- ✘ Studijų krypties dalykų dėstytojų kvalifikacija neatitinka teisės aktų reikalavimų.

2.4. Materialieji ištekliai

Patalpos numatytos teorinėms studijoms yra tinkamos ir jų pakanka studijų programos įgyvendinimui. Tačiau Kolegijoje kol kas nėra tinkamų praktiniams užsiėmimams skirtų patalpų, aprūpintų mediciniais muliažais, priemonėmis, kušetėmis ir kita įranga. Logiška, kad tai yra neprivalu kol studijų programa nėra pradėta įgyvendinti. Studijų programos rengimo grupė pateikė numatomų įsigyti priemonių sąrašą (nenurodydama ketinamų įsigyti priemonių skaičiaus), tačiau jame visiškai nenumatytos priemonės funkciniam ištyrimui ir diagnostikai. Tai

nebuvo patikslinta ir ekspertų vizito į Kolegiją metu, teigiant, kad visa reikiama įranga ir priemonės yra praktinio mokymo bazėje – ligoninėje ir sporto centre. Ekspertai sutinka, kad praktikoms numatoma bazė yra tinkama. Tačiau praktiniams užsiėmimas, kurie paprastai vykdomi prieš klinikinės praktikas, taip pat reikalingos patalpos ir įranga, kuri galėtų būti aprašyta ir pademonstruota taip, kad būtų aišku, jog Programos rengėjai supranta, kokios priemonės ir įranga reikalinga kineziterapeutų rengimui.

Programos apraše pateikta kai kuri turima praktinio mokymo įranga gal ir gali būti naudojama rengiant kineziterapeutus, bet ji labiau ir puikiai tinka rengiant bendrosios praktikos slaugytojus ir sporto instruktorius, bet ne kineziterapeutus, pvz.:

- Autoklavas, mikroskopai, mikroskopinių preparatų rinkiniai, čiužiniai pragulų profilaktikai, keltuvas į vonią, vartymo paklodė, neštuvai, dušo kėdė su ratukais, kulnų apsauga, orofaringiniai vamzdeliai, nazofaringiniai vamzdeliai, I- gelviršgerklinis vamzdelis, lankstus atsiurbėjas, rankinis vakuuminis siurblys su kietu atsiurbėju, deguonies kaniulės, deguonies dozatorius, AMBU maišas su kauke, intraveninis kateteris, infuzinė sistema, automatinė švirkštinė pompa, gliukometras, žaizdų komplektas, gliukogenas imitacijai, adrenalino automatinis švirkštas, čiužinys-vonia tvirtinamas lovoje su nuotekų žarna, dušo/tualetu vežimėlis, medikamentų ir įrankių komplektas.
- Masažinis lankas, gimnastikos lankas, gimnastikos čiužiniai, prisitraukimų skersinis, bokso maišas, štangų grifai.

Pateikiant praktinio mokymo įrangą, visiškai neužsimenama apie pagrindines būsimo kineziterapeuto darbo priemones, t.y. funkcinio matavimo prietaisus skirtus: judesių amplitudei, jėgai, laikysenai, sensomotorikai, raumenų funkcijai, lankstumui, funkciniam judesiui, stabilumui ir pusiausvyrai, kūno spaudimui ir kt. vertinti.

Kyla klausimų ir dėl klinikinės praktikos organizavimo ir atlikimo. Programos aprašo 20 psl. rašoma „*Pasirenkant įmonę, privalomas reikalavimas, kad jos veikla derėtų su studijų programos bei praktikos tikslais, įgalintų studentus įgyti reikiamas praktines žinias, gebėjimus bendrosios praktikos slaugos srityje*“, todėl neaišku, kokia praktika, slaugos ar kineziterapijos, bus atliekama.

Kiti metodiniai išteklių (vadovėliai, knygos, periodika, duomenų bazės) taip pat kelia abejonių. Programos dalykų aprašuose nurodyta profesinė literatūra yra tik lietuvių kalba, nenurodyta, ar šios literatūros galima aptikti kolegijos bibliotekoje ir jei taip, tai kiek egzempliorių. Aprašuose taip pat nenurodoma dalykų studijoms rekomenduojami profesiniai žurnalai, duomenų bazės.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Silpnybės:

- ✘ Programos apraše pateikta daug kitų sričių specialistams rengti tinkamos įrangos, tačiau trūksta specifinės kineziterapeutų rengimui reikalingos įrangos;
- ✘ Nesudarytas ir nepateiktas specifinės kineziterapijos įrangos ir priemonių įsigijimo planas (tarkim, 3 metams).

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Pagrindiniai priėmimui į pirmosios pakopos studijų programą būtini kriterijai yra numatomi priėmimo į Alytaus kolegiją taisyklėse, kurios kasmet atnaujinamos pagal Švietimo ir mokslo ministerijos įsakymais patvirtintą geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo atitinkamais metais tvarkos aprašą, LAMA BPO patvirtintas Studentų priėmimo į pagrindines universitetines ir vientisąsias studijas sąlygas. Alytaus kolegija priėmimą į studijas vykdys per LAMA BPO sistemą.

Stojantysis į Programą privalės turėti vidurinį išsilavinimą bei būti išlaikęs atitinkamus dalykų egzaminus bei turėti dalykų pažymius. Konkursinį balą sudarys biologijos (svertinis koeficientas 0,4), chemijos arba matematikos (0,2) bei lietuvių kalbos ir literatūros (0,2) valstybinių brandos egzaminų rezultatai. Į konkursinį balą taip pat bus skaičiuojamas ir trečiojo dalyko, nesutampančio su aukščiau minėtais, abituriento brandos atestato metinis pažymys (svertinis koeficientas 0,2). Ekspertų nuomone priėmimo į studijas reikalavimai yra pagrįsti. Priėmimo reikalavimai ir tvarkos aprašai yra viešai prieinami Kolegijos internetinėje svetainėje (www.alytauskolegija.lt/stojantiesiems).

Programos apraše buvo nurodyta, kad numatomų studijų laikotarpiu bus dėstomos tradicinės paskaitos, pratybos ir laboratoriniai darbai. Studentai taip pat turės parengti savarankiškus pristatymus, užsiėmimų metu dalyvauti diskusijose bei atlikti grupinius/individualius projektus. Numatomi taikyti studijų metodai gal ir būtų tinkami studijų rezultatams pasiekti, deja, kaip jau minėta anksčiau, netinkami yra patys studijų rezultatai.

Programoje numatyta, kad kiekvienas dalykas bus baigiamas egzaminu arba rašto darbu (projektu, ataskaita). Baigiamiesiems atsiskaitymams numatoma skirti ne mažiau nei dvi dienas pasiruošti. Kiekvieno dalyko įvadinėje paskaitoje dėstytojai supažindins studentus su dalyko atsiskaitymais ir vertinimo sistema bei reikalavimais. Programos apraše buvo paminėta, kad tarpinių atsiskaitymų vertinimo kriterijai ir sistema taip pat bus pateikta virtualioje mokymosi aplinkoje (vizito metu patikslinta – *moodle* aplinka). Kolegijos internetinėje svetainėje (www.alytauskolegija.lt) yra viešai pateikti kursinių darbų rengimo ir vertinimo, baigiamųjų

darbų rengimo, pateikimo, gynimo bei vertinimo tvarkos aprašai. Ekspertų nuomone, studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški, vieša ir būtų tinkama studijų rezultatams įvertinti.

Programos apraše buvo paminėtos „Studento sąžiningumo deklaracija“ ir raštiškas sąžiningumo pasižadėjimas kiekvienoje egzamino užduoties formoje kaip numatomos nesąžiningo studijavimo prevencijos priemonės. Pagal Kolegijos akademinės etikos kodeksą (2015 m. rugpjūčio 28 d. Nr. V3-34), Kolegijos studentai studijų procese vadovausis akademinio sąžiningumo principu. Programos apraše ir Alytaus kolegijos internetiniame puslapyje (www.alytauskolegija.lt) aiškiai ir išsamiai pateikta informacija apie studentų apeliavimo priemones. Studentų skundai bus nagrinėjami remiantis Kolegijos Apeliacijų teikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašu (2016 m. vasario 24 d. Nr. V3-14). Šis dokumentas reglamentuoja apeliacinės komisijos sudarymo, apeliacijų teikimo ir nagrinėjimo tvarką. Taip pat pateikta informacija apie apeliavimo sąlygas ir laikotarpius. Ekspertų nuomone, numatytos nesąžiningo studijavimo, apeliavimo priemonės yra aiškios ir skaidrios.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Stiprybės:

- ✦ Priėmimo į studijas reikalavimai yra pagrįsti ir atitinka numatytus teisės aktuose;
- ✦ Pasiekimų vertinimo sistema yra aiški, vieša ir tikėtina, kad būtų tinkama studijų rezultatams įvertinti;
- ✦ Numatytos nesąžiningo studijavimo, diskriminavimo prevencijos, apeliavimo priemonės yra aiškios.

Silpnybė:

- ✦ Numatomi taikyti studijų metodų tinkamumą studijų rezultatams pasiekti sunku įvertinti, nes netinami yra patys studijų rezultatai.

2.6. Programos vadyba

Kaip teigiama Programos apraše, „kiekvienai studijų programai yra sudaromas studijų programos komitetas (Komitetas), kurio sudėtis patvirtinama AK direktoriaus įsakymu“ (p. 26). Deja, to negalima patvirtinti kalbant apie vertinamą studijų programą. Jau buvo minėta, kad ekspertų grupei vizito į Kolegiją metu nepavyko išsiaiškinti už studijų programos rengimą realiai atsakingo asmens ar jų grupės. O juk Programos apraše teigiama, kad programos „koordinadorius turi išmanyti pagal studijų programą rengiamų specialistų profesinę veiklą, žinoti šios profesijos darbo rinkos tendencijas, turėti šios profesinės veiklos patirties, <...> yra atsakingas už studijų programos koordinavimą, jos turinį, atnaujinimą ir tobulinimą, <...> darbui gali kviesti kitus ekspertus“, – būtent tokio žmogaus ir pritrūko Programos rengėjams. Vizito į aukštąją mokyklą metu visi dėstytojai vieningai teigė, kad „trūko bendro susėdimo, kažkokio programos

apibendrinimo prieš ekspertų vizitą“. Jie gavo suformuluotas užduotis, jas atliko, o apibendrinimo ir aptarimo nebuvo.

Programos apraše teigiama, kad vykdant studijų programą ir užtikrinant studijų kokybę, bus vadovaujamosi įvairiais Kolegijos vidiniais dokumentais, pavyzdžiui, Kolegijos Statutu, Studijų reglamentu, Fakulteto nuostatais. Taip pat paminėta, kad šiuose dokumentuose numatyta sprendimų priėmimo seka bei programos kokybės užtikrinimo svarstymo ir tvirtinimo eiga nuolat atnaujinamos, atsižvelgiant į naujus teisės aktus.

Programos apraše pateikta, o vizito metu buvo patikslinta, kad studentai aktyviai prisideda prie esamų programų ir studijų proceso tobulinimo. Kolegijos studentų atstovai dalyvauja Akademinės tarybos, Fakulteto tarybos posėdžiuose, įtraukiami į įvairias darbo grupes ir komisijas. Vizito metu buvo patikslinta, kad Kolegijos studentų atstovybė inicijuoja ir rengia tyrimus dėstymo kokybei įvertinti, studentų apklausas, rezultatus analizuoja ir pateikia ataskaitas administracijai. Ekspertų nuomone, turėtų egzistuoti glaudesnis ryšys tarp studentų atstovybės ir administracijos, tokiu būdu būtų užtikrinamas kokybiškas grįžtamasis ryšys.

Ekspertų nuomone, studijų organizavimo, priežiūros ir tobulinimo procesai aiškiai apibūdinti pateiktame Programos apraše, o nurodytos vidinio studijų kokybės užtikrinimo priemonės iš esmės yra tinkamos. Tačiau vizito metu tapo aišku, kad kai kurie Programos vadybos procesai stringa.

Programos apraše buvo paminėta, o vizito metu patikslinta, kad numatoma įtraukti socialinius partnerius į Programos vertinimo ir tobulinimo procesus. Soc. partnerių atstovas bus įtrauktas į Studijų programos komiteto narių sąrašą. Taip pat buvo paminėta, kad ketinama vykdyti soc. partnerių apklausas siekiant vertinti ir užtikrinti Programos kokybę. Tačiau pradinėje, studijų programos iniciacijos stadijoje, šis procesas nebuvo vykdomas, socialinių partnerių įtraukimas į studijų programos rengimą buvo minimalus. Susitikimo su socialiniais partneriais metu buvo išsiaiškinta, kad soc. partneriai nebuvo įtraukti į vertinamos programos rengimą, nes nei vienas iš dalyvavusių vizite negalėjo įvardinti savo konkretaus indėlio. Kai kurie iš jų tik konsultavo Programos rengėjus, teikė siūlymus, tačiau ženkliu neprišidėjo. Vizito metu buvo pastebėta, kad soc. partneriai nebuvo išsamiai supažindinti su numatomu Programos studijų tinkleliu ir studijų rezultatais. Jau susitikimo metu buvo išsakytas siūlymas padidinti anatomijai, fiziologijai skirtų kreditų skaičių. Taip pat soc. partneriai rekomendavo į Programos turinį įtraukti temas, susijusias su kineziterapija vandenyje, sudarinėjant dalykus skirti didesnę dėmesį vaikų ligoms, ypatingai vaikų su negalia.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Stiprybės:

- ✦ Numatomos naudoti vidinio kokybės užtikrinimo priemonės yra tinkamos;

- ✖ Numatoma įtraukti socialinius partnerius į Programos kokybės gerinimą.

Silpnybės:

- ✖ Studijų programos rengimo grupė yra labiau formali, nei reali. Soc. partneriai nebuvo ženkliu įtraukti į Programos rengimą;
- ✖ Kokybiškam grįžtamajam ryšiui užtikrinti nereiktų pasikliauti vien studentų iniciatyva.

III. REKOMENDACIJOS

1. Į studijų programos rengimo grupę įtraukti kineziterapeuto kvalifikaciją įgijusius dėstytojus, taip pat su kineziterapija susijusius socialinius partnerius. Aiškiai apibrėžti studijų programos rengimo grupės narių funkcijas ir atsakomybes.
2. Išanalizuoti darbo rinkos ir visuomenės poreikius Programos absolventams, jų įsidarbinimo galimybes. Pateikti konkrečių tyrimų rezultatus (skaičiais) – kiek konkrečiai gydymo įstaigų yra planuojama aptarnauti regione; kiek iš jų apklausta; kiek kineziterapeutų etatų yra įstaigose ir kiek jų planuojama po 3 metų, kai išeis pirmoji laida? Po 5 metų, po 10, kuo remiantis tokios prognozės? Galbūt atlikti vidurinių mokyklų, gimnazijų vyresnių klasių moksleivių apklausas, siekiant išsiaiškinti jų norus ir poreikius studijuoti Alytuje, Kaune, Vilniuje ar užsienyje.
3. Atlikti profesinės veiklos lauko tyrimus, numatyti kineziterapeuto profesijos paveikslą ir įsivardinti kineziterapeuto kompetencijas ir tuo remiantis formuluoti Programos studijų rezultatus, susiejant juos su Lietuvos ir Europos profesiniais reikalavimais, visuomenės ir darbo rinkos poreikiais.
4. Koreguoti Programos turinį, dalykų turinį, dalykų apimtį, jų išdėstymą, kontaktinių valandų skaičių (pvz. padidinti anatomijos, fiziologijos dalykų kreditų skaičių; įtraukti elektroterapijos, kitas kineziterapeutui privalomų fizikinių veiksnių (šalčio, šilumos, šviesos, garso, magneto terapijos) taikymo temas, temas susijusias su senų ir pagyvenusių asmenų, prevencine kineziterapija, kineziterapija vandenyje).
5. Numatyti Programos vykdymui reikalingą personalą, atitinkantį Reabilitacijos studijų krypties aprašo reikalavimus.
6. Parengti ir pagrįsti Programos aprūpinimo materialiaisiais ištekliais planą.
7. Į Programos rengimo darbo grupę įtraukti socialinius partnerius. Atidžiau su jais konsultuotis dėl Programos turinio.
8. Administracija turėtų inicijuoti ir su studentų pagalba parengti dėstytojų/studentų apklausas. Taip pat, kokybiškam grįžtamajam ryšiui užtikrinti derėtų sukurti dalykų vertinimo anketą specializuotą būtent šiai programai.

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Alytaus kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *Kineziterapija* vertinama neigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	1
2	Programos sandara	1
3	Personalas	1
4	Materialieji ištekliai	2
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	2
	Iš viso:	10

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: doc. dr. Milda Žukauskienė

Grupės nariai: doc. dr. Inesa Rimdeikienė

Benas Balandis (studentų atstovas)